

Kõik Eesti kirjastused, puhake!

ISSN 1406-9210

TÜÜRI TÄNAPÄEV

Nr. 8

oktoober-detsember 2003

www.tnp.ee

KINGI MULLE RAAMAT

Kingituste aeg on käes

Kohe on käes kingituste aeg. Kõiki surmani ära tüüdanud lause "Parim kink on raamat" võib sel aastal asendada lausega "Parim kink on turismireis Sharm el Sheikh". Just nii arvas turismibüroo, kes kümme aastat eesti ajakirjanikke soovale maale sõidutas.

Pisut pahandust tuli sellest eelkõige ajakirjanikest turistidele. Aga nendega ei pahandanud väljaannete peatoimetajad ega töökaaslased, vaid Aripäev, kes sellisest pakkumisest loobus.

Kõik järgnev oli väga piinlik, alates reisiril olnud ajakirja DI peatoimetaja Paavo Kanguri kommentaarist, kuidas ta Egiptuses iga päev eluga riskerib ning lõpetades Kroonika peatoimetaja Ingrid Tähismaaga, kes end lennujaamas pildistada ei lubanud.

Viivi Luik on kirjutanud, et kui avad võõra kirja, pead julgema seda ka lugeda. Ajakirjanik, kes on vastu võtnud nii hinnalise kingituse, peab seda julgema tunnistada. Ei ole mõtet jahuda sellest, et eesti lugejale on väga vaja teavet, kuidas ajakirjanik end Sharm el Sheikhis tundis. Küllap tundis hästi. Ja küllap saame seda pea kõigist väljaannetest ning mõnest raadio- ning telekanalist lugeda-kuulda. Juba saamegi. Kuivõrd see aga kedagi huvitab.

Miks ma sellest kirjutan? Mind hämmastas, kuidas hakkasid reisiril käinud seltskonna väljaannetes ilmuma lood teguviisi õigustamiseks. Minu jaoks päädis asi Barbi Pilvre tõdemusega Eesti Ekspressis, kus ta turismireisi Areeni toimetusse saadetavate piletite, raamatute, plaatide ja ka pudelitega (ohoo!) ühte ritta pani. Lisades, et kultuuriajakirjandus on üha enam kultuuritööstuse PR-i käepikendus.

No sel juhul jääb Areeni toimetusele vaid kaasa tunda. Sest ajakirjanik peab ikka ise eelkõige oskama talle pakutavat hinnata, kasutada või kasutamata jätta. Kuid jah, selleks peab kultuuriajakirjanik valdkonda tundma, selles orienteeruma, vastavat haridust omama.

Mind kui lugejat on ära tüüdanud läbi ajalehtede jooksvad ühesugused lood hetke nõ menuautoritest või mõnest kirjanikuhakatisest, keda juba homme ei mäletata. Rohkem haritust, kirjutajad! Rohkem otsustamisjulgest, mitte massidega kaasajooksmist.

Novembrikuu Loomingus kirjutab Eesti Päevalehe Arkaadia kirjandusliku toimetaja Ilona Martson: "Ja nii tekib tendents, mis meedia abiga seab autori tema loomingust ettepoole. Inimesed ei loe niivõrd kirjaniku raamatuid, kuivõrd kirjanikke ennast, artikleid ja uudiseid tema kohta. Eelneva selektsiooni teeb lugeja eest ära tema eelistatuid meediakanal. --- Jääb ju suhteliselt suur osa eesti kirjandusest meedia tähelepanu alt välja, elades omaenese elu. Sestap pole ajakirjanduse ja kirjanduse omavaheliste suhete lugu siiski mitte terve eesti kirjanduse lugu, see peegeldab vaid jäämäe veepealset, nähtavat osa."

Kirjastus Tänapäev saadab samuti meediaväljaannetes raamatuid. Kuid kõigepealt saadab informatsiooni, mis meil ilmub ning palub teatada, millist raamatut mis väljaanne soovib arvustada. Ning see valik sõltub tõepoolest konkreetsest toimetajast. Tutvustamise st PR-töö teeme ise ära, makstes selle eest väljaannetele reklaami eest.

Raamatuid kingime sõpradele.

TIINA TAMMER

TSITAAT

Lugesin raamatut /Eeva Park. "Lõks lõpmatuses"/ Aegviidu rongis, sinna on ühe tunni tee. Juurdlesin kogu sõiduaja, kas tegemist on pigem hea või pigem halva raamatuga, panemata viimaks tähele sedagi, millal rong Aegviitu jõudis.

Fagira D. Morti, "Pehme sotsiaalromaan"
Looming nr. 11, 2003.

./Leelo Tungal "Siri Siiriuselt"/ on vinge vungiga, tegelased värvikad, äkšn lakkamatu ja põnevust jagub. Täditsemine puudub ja kerge ulmemaiguga põnks peaks lastele küll igati isuga söödav olema.

Karl Martin Sinijärvi, "Kohvik, kosmos, jänkiländ"
Sirp 14. novembril 2003.

Pole mõtet ümber jutustada raamatut /Mihhail Bulgakov ja Jelena Bulgakova "Meistri ja Margarita päevik"/, mis on täis pinget, ahastust ning ennastsalgavat armastuslugu.

Irina Belobrovtseva, "Mihhail Bulgakovi elu ja legendid"
Postimees 24. oktoobril 2003.

Skandaalid ja valikud

Aastaraamat Kes?Mis?Kus?2004

Tavakohase raamatututvustuse asemel pakun seekord lühikest ülevaadet aasta jooksul Eestis toimunud sündmustest ja nähtustest.

Kui lisada mõni nähtus, mis Eesti sündmustikku jälgides ootamatult silma torkas, siis kindlasti on selleks skandaalide rohkus. Ilmselt ja loodetavasti on antud aja ülskandaalsus paljuski seletatav valimistega. Kuid mitte ainult, sest teisalt seondus skandaalide rohkus huvitava tähelepanekuga, kuidas nii-öelda klassikaliseks peetavate kriminaal-uudiste (mõrvad, röövimised) osakaal taandus valgekraeliste kriminaal-seovõitu askelduste kõrval. On see aja märk? Või näide aeganõudvast politseilikust uurimistööst?

Püüdes veel iseloomustada kaante vahele saanud ajavahemikku 2002. aasta oktoobrist 2003. aasta oktoobrini nimetaksin seda eelkõige valikute (vormistamise) ajaks. Parem selge valik, kui lõputu kõikumine mitme valiku vahel.

Aastaid tagasi valis Eesti pika ja pingutusliku pürgimuse NATO-sse ja Euroopa Liitu. Nüüd tunnustati meie pingutust: NATO ja Euroopa Liit valisid Eesti enda sekka. USA valis Saddami kukutamiseks sõja ja Eesti valis (USA) sõja toetamise.

Järjestikku olnud kahtedel valimistel sai rahvas uued võimuesindajad koduvallast Toompeani. Euroopa Liidu poolt või vastu rahvahääletusel valis rahvas kindlustunnet pakkuvama tulevikuvõimaluse.

ENNO TAMMER
Aastaraamatu
Kes?Mis?Kus?2004
peatoimetaja

Sündmused ja nähtused kronoloogilises järjestuses

Riigikogulaste erihüved: milleks lubada maksu-maksja kroone omade ringist välja, riigikogulased suunasid üüriraha lähedastele sugulastele ja tuttavatele.

Kohalikud valimised ja Res Publica töus: kuigi kohalikud valimised tõid edu Keskerakonnale, näitasid need ka, et vähem kui aastaga töusis Res Publica poliitikamaastikul arvestatavaks tegijaks ning võis arvata, et kui külm ära ei võta, edu jätkub.

Kutse NATO-sse: Praha tippkohtumisel teostus uskumatu – kümme aastat tagasi kättesaamatus kauguses terendunud NATO kutsus Eestit liituma.

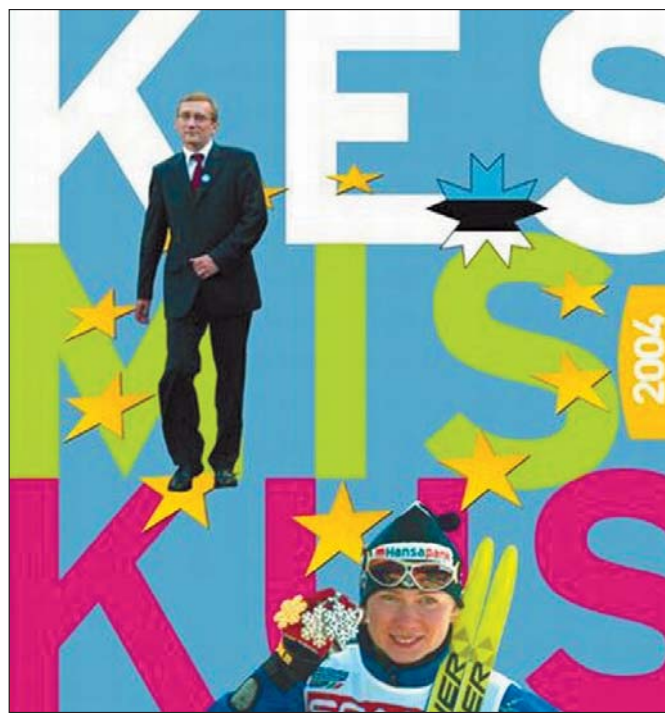
Kutse Euroopa Liitu: Kopenhaageni tippkohtumisel teostus uskumatu – kümme aastat tagasi kättesaamatus kauguses terendunud Euroopa Liit kutsus Eestit liituma.

Külm talv: pakane paukus aiateibad löhki ja meenutas eestlasele tema unuma kipunud põhjamaist olemust.

Toetus Iraagi sõjale: Kallase juhtimisel võttis valitsus juba enne Iraagi ründamist selgelt ründamist pooldava seisukoha.

Maksureferendumist moraalireferendum: Riigikogu valimiste põhiteemaks ei kujunenud maksupoliitika, nõiavitsa väel paljastunud keskerakondlaste varasemad patud/patukused varjutasid astmelise tulumaksu.

Eesti suusatajate edu: kolme tippsuusatajaga Eesti tõestas maailmameistrivõist-

lustel kuulumist parimate suusariikide hulka.

Jahumine ühiskondliku leppega: antakse allkiri, et kunagi antakse uus allkiri millelegi, mille mõttekuses allkirja andes kaheldakse. Vähe-malt on president Rüttil tegevust ja äriees Aadu Luukasel vaheldust. Mõnel ka tööd ja leiba.

Riigikogu valimised ja Res Publica võit: end juba enne valimisi võitjaks arvanud Keskerakonnal jäi valimisöö pidustustel avamata suur šampanja, mis pidi avatama, kui saadakse 30 kohta.

Uus RRR valitsus: Res Publica, Reformierakond ja Rahvaliit lükkasid Keskerakonna taas kord hauduma opositsioonis. Bravuuriga alustanud ministrite algatusi ei jõudnud aga keegi kokku lugeda.

Maailma katusel käidud: Eesti mägironijad tegid lubatu teoks.

Piitsa maksuametile: segaseks jäänud sajatuste saatel piitsutas ärimehes rahandusminister Palts maksuameti juhid ametist, jättes õhku mitu kahtlust.

Eesti sõdurid Iraaki: See on rahutagamissioon, kinnitasid valitsejad, saates Eesti noored mehed Bagdadi ameeriklastele appi.

Keskerakonna "ei" eurooliidule: ligi kolmveerand aastat südametunnistuse jutuga erakonda ei-kursile tüüri-nud Suur Juht jäi alla kongressi hüsteerilisele õhustikule.

Rahva "jaa" eurooliidule: kõheldes-kaheldes valis rahvas tuleviku – pigem Euroopa Liit kui mõni muu liit.

Riigikogulaste erihüved: uued näod, aga vanad kombed, riigikogulane pani maksuametsa tasuma oma autoliisingut. Tule taevas appi, kaua võib!

Siin see on, vana jaam

"Eesti raudteejaamad" on järjeks samas sarjas ja kujunduses 2001. aastal ilmunud raamatule "Eesti kirikud" ja 2002. aastal ilmunud "Eesti mõisatele". Seegi on arhitektuuri- ja ajalooramat, mille on koostanud Eesti Muuseumraudtee juhatuse esimees Mehis Helme. Fotod on pärit tema ja kollektsoonäär Aivo Aia kogust.

Kui kirikute ja mõisate puhul on tegemist Eesti ehituskunsti pärlitega, siis raudteejaamad esindavad üsna marginaalset arhitektuuriliiki. Enamasti on tegemist tüüpprojektidega. Ja ometi ei puudu ka vanades vaksalites oma võlu. Vanimad neist esindavad tsaar-riaegset kroonulikke ehitustava. 1920.–30. aastail Eesti Vabariigi Raudtee Valitsuse Ehitusametis projekteeritud kavandis on aga juba nii traditsionalistlikke kui funktsionalistlikke suundumusi. Silmapaistvaimaid näiteid on Peterburi arhitekti Verheimi Haapsalu historisistlik reisijatehoone (praegugi on selle kaetud

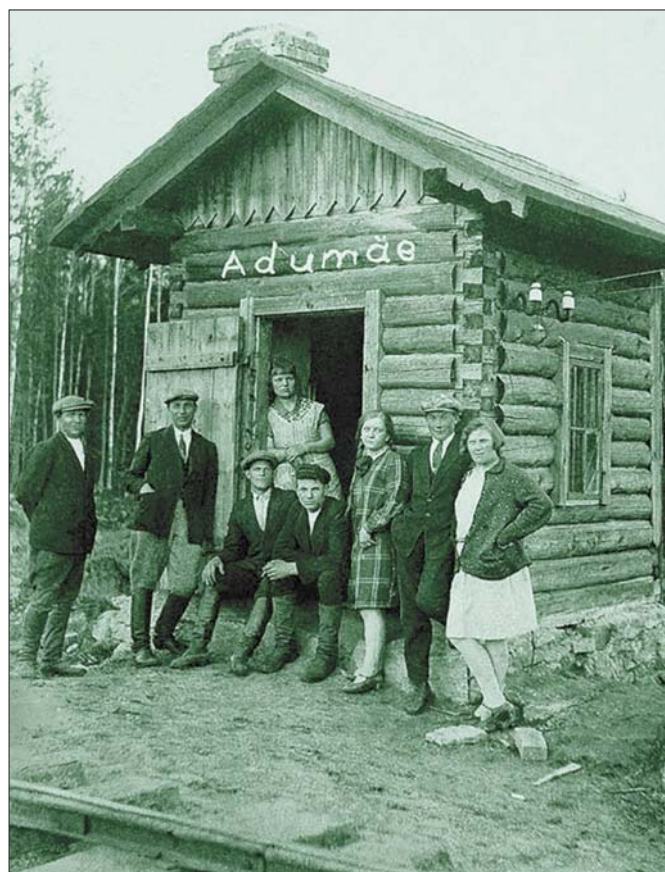
perroon üks pikimaid Euroopas) ja Karl Burmani rahvusromantiline Järve jaam Tallinnas.

170-st fotost varaseimal on Tallinna Balti jaam, foto autor Charles Borchardt. 1870. ja 1880. aastail tegi Borchardt terve seeria ülesvõtteid Paldiski–Narva–Peterburi äsja valminud jaamahooneist. Üks komplekt fotosid pandi uksele albumisse ja raudteeametnikud kinkisid selle tol-lasele Balti Raudtee Seltsi esimehele Alexander von der Pahlenile.

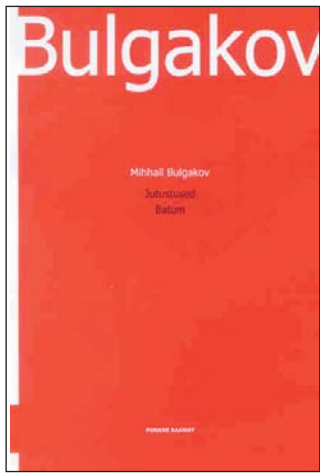
Meie albumi viimased fotod on tehtud sada aastat hiljem. Need on veel viimased vaated 1975. aastal likvideeritud kitsarööpmeliste liinide jaamahooneile.

Paljud Eesti jaamahooned on kas sõjas hävinud või pere-meheta hoonetena lagunemas. Samas leidub vanadel fotodel neid, mis tänini säilinud või endale uue otstarbe saanud.

ENEKEN HELME

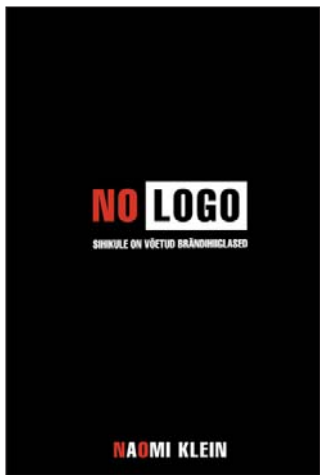

Raamatud oktoober-detsember

Mihhail Bulgakov
JUTUSTUSED. BATUM
Vene keelest tõlkinud
Veronika Einberg
Kujundanud
Kristjan Mändmaa
234 lk, kõva köide
PUNANE RAAMAT
ISBN 9985-62-170-0

Raamatus on Mihhail Bulgakovi seitse seni eesti keeles avaldamata jutustust ja üks näidend. Siinne valik pakub läbilõike Bulgakovi vähemtuntud tekstidest. Mõned neist kuuluvad tööde hulka, mida on tagantjärele peljatud või häbenetud. Näiteks novell "Morfium", kindlasti aga näidend Jossif Stalinist "Batum". "Morfiumist" kõneldi poolihääli, sest lugu kajastas liialt selgesti Bulgakovi enda jubedat morfinisti-kogemust, ent vene ametlik kirjanduslugu ei pidanud üllaks kõnelda klassikute pahedest. Näidend Stalinist aga oleks lõhknud müüdi Bulgakovist kui alistumatust kontrastalinistist.

Naomi Klein
NO LOGO
Inglise keelest tõlkinud
Marek Laane
464 lk, pehme köide
ISBN 9985-62-175-1
Koostöös Äripäeva raamatuklubiga

Naomi Klein esitab raamatus "No Logo" valusa küsimuse: kas inimesel on veel vabadust otsustada ise oma elu üle või on valikuvabadus haihtunud glamuursete brändide pealetungi all? Autor rõhutab, et "No Logo" ei ole võitlus-kutse, vaid uurimus, kuivõrd on tänane maailm mattunud tihedasse brändivõrgustikku.

Naomi Klein sündis 1970. aastal Montrealis. Ta töötas varem ajakirjanikuna ja sai tuntuks kolumnidega, mis ilmusid Kanada ja USA ajalehtedes. "No Logo" esmatrükk ilmus 2000. aastal ja praeguseks on see ilmunud ligemale 30

keeles. "No Logo" on üks viimaste aastate müüdumaid mitteilukirjandulikke raamatuid maailmas.

Leelo Tungal
SIRI SIIRUSELT
noorsooromaan
Kujundanud Dan Mikkin
108 lk, pehme köide
ISBN 9985-62-183-2

Ulmeline, õpetlik ja meie aega ülimalt hästi nii lastele kui ka nende vanematele sobiv lugu Sirist Siiruselt, kes saabub Maale, et siin kunagi tema koduplaneedi teadlaste töö käigus kogemata sisselipsanud eksimus parandada. Maalastel nimelt on küljes "kolme A viga": nad on alatud, ahned ja arad ja neist pahedest kavatseb Siri aidata inimestel vabaneda.

Catherine Millet
CATHERINE M-i SEKSUAALELU
Prantsuse keelest tõlkinud
Olavi Teppan
Kujundanud Rein Seppius
184 lk, kõva köide
ISBN 9985-62-186-7

"Minu neitsipõlv lõppes kaheksateistkümnendal – mis ei ole just eriti vara –, aga grupiseksiga tegelesin esimest korda juba nädalatel, mis järgnesid minu defloratsioonile. Olen alati arvanud, et asjaolude kokkulangemisel on mu teele sattunud mehi, kellele meeldib grupis armatseda või vaadata, kuidas nende partner teiste meestega armatseb, ning minu ainus ettekujuendus endast selles seoses on, et olles loomult avatud uutele kogemustele ja moraalselt kammitsemata, kohandasin end meelsasti nende kommetega." Catherine Millet.

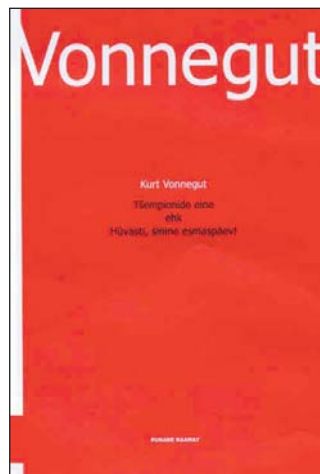
Catherine Millet on sündinud 1948. aastal. Pärast kooli lõpetamist tegutses ta kunstiajaloo alal, ta on asutanud ajakirja Art Press ning aval-

danud koguteose "Prantsuse kaasaegne kunst". "Catherine M-i seksuaalelu" on Catherine Millet esimene romaan, mis maailmas suurt kõmu tekitanud.

Leo Hjortsø
KREEKA JUMALAD JA KANGELASED
Taani keelest tõlkinud
Liia Eller ja Kai-Mai Aja
Kujundanud Andres Tali
312 lk, kõva köide
ISBN 9985-62-168-9

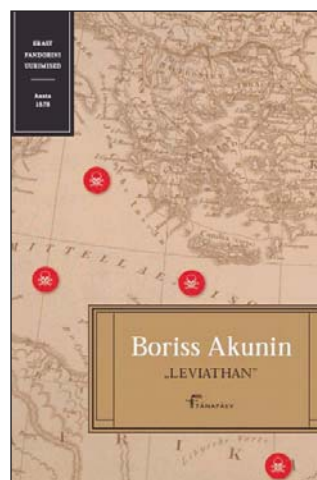
"Kreeka jumalad ja kangelased" on populaarteaduslik ülevaade kreeka mütoloogiast, legendidest ja tegelaskujudest. Ehkki tegu on põhjaliku teatmeteosega, on autor püüdnud pakkuda pisut enam kui lihtsalt kuivi fakte. Raamatu koostamisel on arvestatud arheoloogiliste väljakaevamiste uusimate andmetega ning eesti väljaandes on värsked tõlkeid vanakreeka keelest. Teoses on rohkelt illustatsioone.

Kurt Vonnegut
TŠEMPIONIDE EINE
Inglise keelest tõlkinud
Valda Raud
Kujundanud
Kristjan Mändmaa
256 lk, kõva köide
PUNANE RAAMAT
ISBN 9985-62-164-6

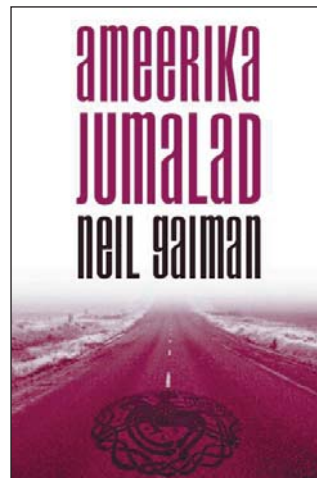
Vananev kirjanik Kilgore Trout, üks Vonneguti lemmik-tegelasi avastab oma õuduseks, et keegi Kesklääne autokaupmees võtab tema välja-mõeldisi tõena. "Tšempionide eine" on tapvalt lustlik satiiriline lugu sõjast, seksist, rassismist, edust, poliitikast ning Ameerika saastatusest.

Boriss Akunin
"LEVIATHAN"
Vene keelest tõlkinud
Jüri Ojamaa
224 lk, pehme köide
ISBN 9985-62-180-8

Aasta 1878. Lord Littleby majast avastatakse kümme laipa, lord ise, tema teenijad ja nende kaks last. Ainus niidiots on peremehe peost leitud kuldne rinnamärk, mis kingiti kõigile auriku "Leviathan" esimesest reisist osavõtjatele. Uurija Gustave Gauche astub "Leviathan" pardale ning laev võtab kursi Indiale. Merereisil tutvub Gauche Erast Fandoriniga, kellel on reisiks omad põhjused. Diplomaatilise ülesandega Fandorin järeltab: kui mõrvar on laeval, võib laipu veel juurde tulla.

Eesti keeles on varem ilmunud sarja esimesed raamatud "Azazel" ja "Türgi gambiit".

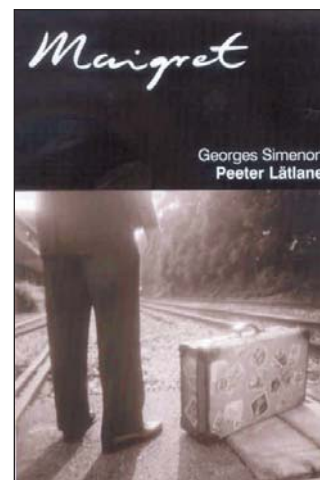

Neil Gaiman
AMEERIKA JUMALAD
Inglise keelest tõlkinud
Tiina Randus
Kujundanud Tarmo Puudist
642 lk, pehme köide
ISBN 9985-62-181-6

Shadow on musta mineviku seljataha jätnud. Nüüd soovib ta vaid elada oma naisega vaikset elu ning hoiduda edasistest ebameeldivustest. Kuid selgub, et abikaasa on kohutavas õnnetuses hukkunud.

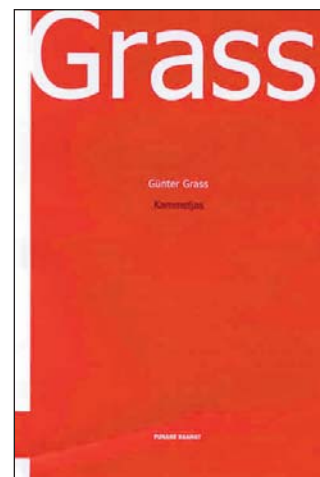
Läbi tormi koju matusele lennates leiab Shadow enda kõrvalt kummalise mehe, kes tutvustab end mr Wednesdayna, väidab, et ta on amuse sõja põgenik, endine jumal ja Ameerika kuningas ning teab temast palju rohkem, kui võimalik. Wednesday hoiatab Shadow'd, et hoopis rängem torm on tulemas ning sellest hetkest alates pole enam miski endine...

Georges Simenon
PEETER LÄTLANE
Prantsuse keelest tõlkinud
Madli Kütt
Kujundanud Tõnu Kaalep
216 lk, pehme köide
ISBN 9985-62-173-5

Peeter Lätlane on eestlasest suurpettur, kelle tegemistel hoiavad silma peal mitme riigi politseinikud. Prantsusmaal peaks teda jälgima komissar Maigret, kuid vahetult pärast Pariisi saabumist Lätlane mõrvatakse. Ohvri vesti salatskust leitakse ümbrik mõistatusliku juuksesalguga, mis näib olevat esialgu juurdluse ainus võti.

Georges Simenon on kirjutanud üle 425 raamatu, mida on maailmas müüdud üle 600 miljoni eksemplari, nende hulgas rohkem kui 80 kriminaalromaan. Tema teoste põhjal on tehtud 50 filmi ning sadu telesaadet. "Peeter Lätlane" on Georges Simenoni esimene raamat, kus mängu astub legendaarne komissar Maigret.

Günter Grass
KAMMELJAS
Saksa keelest tõlkinud
Mati Sirkel
Kujundanud
Kristjan Mändmaa
600 lk, kõva köide
PUNANE RAAMAT
ISBN 9985-62-166-2

1999. aastal Nobeli kirjandusauhinna pärjatud Günter Grass (1927) sai üleöö ja ülemaailmselt tuntuks romaaniga "Plektrummi". (1959, eesti keeles 1990).

1977 ilmunud muinasjuturomaaniga "Kammeljas", mille kirjutamine nõudis viis aastat, kordas või isegi ületas Grass "Plektrummi" plahvatuslikku menu. Raamat sai seitsmekümnendate aastate väärtkirjanduse absoluutseks bestselleriks mitte ainult saksa keeles. Taas sünnilinn Danzig, taas telgfiguur tervikut koos hoidmas – seekord kammeljas muinasjutust, kõverlõugne meister retoorikas, demagogias ja juuksekarva lõhki-ajamises, kelle ülestunnistused on ühtlasi inimkonna kultuuriloo konsept.

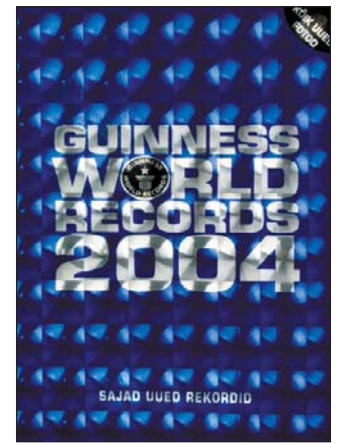
GUINNESSI MAAILMAREKORDID 2004
Inglise keelest tõlkinud
Matti Piirimaa
288 lk, kõva köide
ISBN 9985-62-141-7

Kõige värskem info maailma kõigemate inimeste, asjade ja nähtuste kohta. Võrreldes eelmise aastaga on vahetunud kogu pildimaterjal ja suur osa rekordeist. Kas teadsite, et...

...maailma kiireim mööbliese on mootoriga diivan, mis liigub 140 km/h?

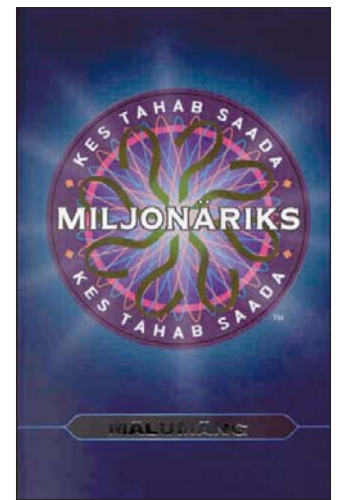
...elektriangerjas suudab anda 650-voldise elektrilöögi, millest piisab täiskasvanud inimese halvamiseks või elektripirini süütamiseks?

...kõige pikem sõrmeküüs oli 68 cm pikk?

Georges Simenon
MAIGRET KOHTUS
Prantsuse keelest tõlkinud
Helle Michelson
Kujundanud Tõnu Kaalep
172 lk, pehme köide
ISBN 9985-62-174-3

Piltide raamijat Gaston Meurant'i süüdistatakse lapse ja oma tädi mõrvas. Juhtumit uuriv komissar Maigret kahtleb, kas pehmeloomuline mees ikka on tegelik tapja. Järgneva kohtuprotsessi käigus selguvad šokeerivad asjaolud ning nii Maigret kui kohtualune on sunnitud tegema ebaharilikke valikuid.

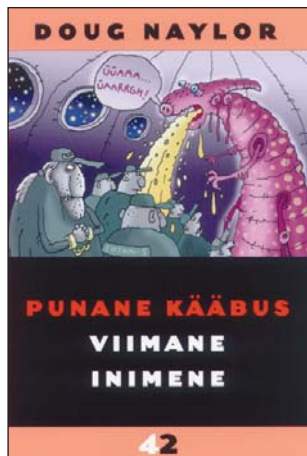

KES TAHAB SAADA MILJONÄRIKS?
272 lk, pehme köide
ISBN 9985-62-179-4
Koostöös Suure Eesti Raamatuklubiga

Raamat on mõeldud kõigile tugitooli-mälumänguritele, kes väidavad, et nemad suudavad kindlasti võita miljoni telemängus "Kes tahab saada miljonäriks?"

Käesolevas raamatus on peaaegu 1000 küsimust, mis on esitatud samas võtmes kui

ülipopulaarses telemängus "Kes tahab saada miljonaariks?". Selle mälumängu- raamatu abil saate ka teie miljonimängu kodus mängida. Kontrollige, kas olete ka tegelikult nii tark, nagu arvate.

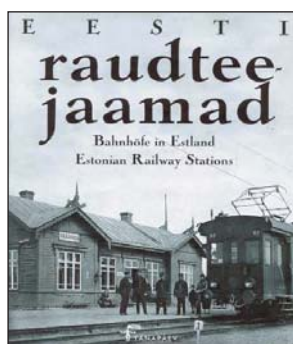

Doug Naylor
VIIMANE INIMENE
Inglise keelest tõlkinud Tiina Randus
Kujundanud Tõnu Kaalep
Kaane pilt Hillar Mets
394 lk, pehme köide
ISBN 9985-62-182-4
42

Tagasiteel ringkäigult Neljandasse Universumisse leiab Punase Kääbuse meeskond nende omaga identse kosmoselaeva.

Selgub, et Rimmer on teinud valguskiirusel liikumist kalkuleerides väikese vea, mille tulemusena on aegruumi tekkinud auk ning kääbuslased sattunud paralleelsele reaalsusse. Leitud alust uurides avastavad nad sealt omaenda laibad. Kõigi omad peale Listeri. Kes on nad tapnud ja miks?

Inimkonna tulevik on ühe mehe kätes. Ning selle päästmiseks on tal abiks vaid nutikus, salakavalus ja kaks lehekülge postimüügikataloogist.

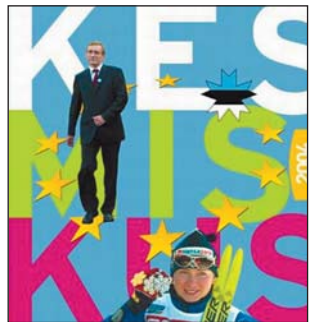
EESTI RAUDTEEJAAMAD
Vanu fotosid Aivo Aia ja Mehis Helme kogudest
Kujundanud Andres Tali
192 lk, kõva köide,
ümbrispaaber
ISBN 9985-62-149-2

Vanade fotode põhjal koostatud albumis on 170 Eesti raudteejaamade fotot aastast 1880–1975. Selle aja jooksul oli välja kujunenud ülemaaline laia- ja kitsarööpmeliste raudteede võrk. Täna on kitsarööpmelised liinid Eesti kaardilt kadunud. Paljud vanad vaksalid ja jaamahooned seisavad nüüd tühjana, on hävinud või saanud uue otsarabe. Kõik need hooned on olnud täis elu, ootamisi, saabumisi ja lahkumisi.

Michael Powell
ARGIELU ELIKSIIR
Ütlemissi alkoholi ja uimastite kohta martiinist marihuanaani
Inglise keelest tõlkinud Helen Urbanik
Kujundanud Irina Tammiss
272 lk, kõva köide
ISBN 9985-62-185-9

Alkohol, tubakas ja muud rohkem või vähem soovitatavad ained on olnud inimkonna sõbrad ning vaenlased juba sajandeid. Käesolev kogu sisaldab ütlemissi mõnainete kohta nii tuntud kui tundmatu klassikutelt ja nii teooria kui praktika poolelt.

Kui sa juurdled selle üle, kas sa oled sõltlane või mitte, oled tõenäoliselt sõltlane. Anonüümne

KES? MIS? KUS? 2004
Peatoimetaja Enno Tammer
Kujundanud Martin Pedanik
480 lk, kõva köide
ISBN 9985-62-189-1
Koostöös Postimehega

480-leheküljeline värvitrükkis rohkete fotodega ülevaade tähtsündmustest ja faktidest alates 2002. aasta septembrist kuni 2003. aasta oktoobrini Eestis ja maailmas nii temaatiliselt kui kronoloogiliselt. Kommentaarid aasta tipptemadel.

Signe Arro ja Elo Jakobson
SILMITSI LAPSE SURMAGA
Kujundanud Piret Niinepuu-Kiik
76 lk, pehme köide
ISBN 9985-62-177-8

Raamat "Silmitsi lapse surmaga" ja selle juurde kuuluv "Mälestustevihik" on suunatud eeskätt vanematele, kes kaotavad oma lapse kas haiguse, õnnetuse või hällisurma tagajärjel. Samuti neile, kelle laps sureb emaühis, sünnitusel või vahetult pärast sündi. Eelkõige keskendutakse kaotusega kaasneva kriisi läbimisele ja nõuannetele, mis on abiks leinamisel ja sellest toibumisel. Kuid raamatust saavad juhatust ka need, kes on leinajatele toeks.

Marie Under
ÕNNEVARJUTUS
Kujundanud Endla Toots
80 lk, pehme köide
ISBN 9985-62-190-5

Marie Underi ballaadikogu "Õnnevarjutus" (1929) on ajajärgu eesti luule peateos. Kiriku metafoori abil luuakse ülemaailmne kujund kaasajast. Müütilised lugu- laulud jutustavad hinged hukutavatest pöörismidest — armastusest ja murest.

ARNE MERILAI

Catherine M-i elu. Endine

Catherine Millet
Catherine M- i seksuaalelu

Catherine Millet, üks viimaste aastate prantsuse kirjanduse räägitumaid autoreid ei meenuta kuidagi oma esikromaaniga meesteõigjast peategelast.

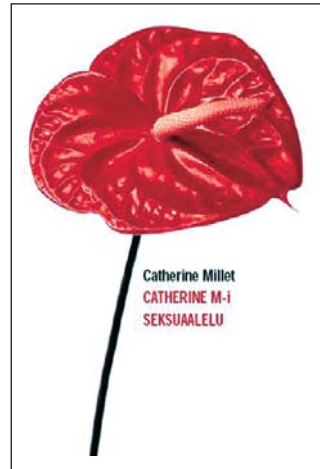
Viiekümnendais eluaastais haritud naisterahvas, mõjukas kunstikriitik, 30 aastat tagasi asutatud kunstiajakirja juht ja ideoloog, truu abielunaine ning üldse erakordselt meeldiv inimene, kes naerab sageli. Miski ei meenuta kahekümnendais noort naist, kes andus meelsasti kõrtside tagatubades, tunnelis kihutavates autodes, telefoniputkades ja enam-vähem kõigis mõeldavais paikades ja kõikvõimalikul viisil lugematutele nimetutele meestele. Raamatusse on neist nimepidi jõudnud 49.

Ometi on tegu sama inimesega. Autor ei tee saladust, et

kõik, mis "Catherine M-i seksuaalelu" üpris karmis sõnastuses kirjas, on tegelikult temaga toimunud. Raamatus on see reaalse eluga võrreldes vahetult ehk vaid pisut tihendatud ja hoolikamalt komponeeritud, kuid midagi peegeldab üpris täpselt tema elu nooremas põlves.

Pornograafia? – armastavad ajakirjanikud temalt küsida. Ei, on Millet kindel vastus. Mitte pornograafia, vaid noore haritud naise elu Pariisi intelligentsi hulgas. Kõiki ajakirjanikke tal siiski veenda pole õnnestunud ja nii on vähemalt puritaanlusse kalduvas Ameerikas tema raamat ka rohkelt hukkamõistu leidnud.

Sealhulgas ka feministidelt, kes pole küll omavahel üksmeelele jõudnud, kas tegu on naist kui sellist ühendava või alandava teosega. Ja ega nad vist selgusele jõuagi, sest olemata kumbagi, ei mahu see

ilmselt kuidagi veri-ninast-feministi mõistesüsteemi.

Catherine M-ile meeldivad orgiad, meeleüttes kogustes penetreerivat seksi nimetute ja võimalikult paljude meestega. Ta ei taha rääkida, et teda võrgutatakse, ei taha osaleda sadomasomängudes ega isegi flirtida. Ta keppib aina rohkem ja rohkem, tahtes nagu mees,

kuid seejuures mehi endale alutamata. Talle meeldivad orgiad, meeldib tunda enda sees palju erinevaid mehi.

Ja siis? Ta ei tee seda mingit šokeerimistahet, protestist ega vajadusest tingimata millegi vastu võidelda või mingit sõnumit edastada.

Catherine lihtsalt keppib, selline on tema loomus. Võtke või jätke. Ja ehkki teda on sageli püütud sättida mingite ideede hääletoruks, lükkab ta sellised väited alati resoluutselt ümber. Raamat on lihtsalt kirjeldus temast endast sellisena, nagu ta on. Kuid kas ka aus? "Neis piirides, mille olen endale seadnud," ütleb ta ühes intervjuus, "on see tõesti minu isiksuse tõene kirjeldus. Aga nagu me psühhoanalüüsist teame, ei ole keegi kunagi päris täpne kirjeldades seda, kes ta on."

MIHKEL MÕISNIK

Georges Simenon ja tema Maigret

Georges Simenon sündis 13. veebruaril 1903. aastal Liège'is Belgias väikekõdandlikus perekonnas. Ta on kirjutanud üle 425 raamatu, mida on maailmas müüdud üle 600 miljoni eksemplari. Nende hulgas on rohkem kui 80 kriminaalromaanit ja 130 psühholoogilist romaani. Tema loomingul alusel on tehtud 50 filmi ning sadu telesaadet.

Simenon on loonud üle 400 kirjandusliku kuju, aga neist tuleb silme ette kõigepealt politseikomissar Maigret, ilmekas ning meeldejääv.

Uue romaani tüübi juurde asudes ei tahtnud Simenon oma juhttegelast kujundada seniste kirjanduslike tavade järgi, vaid luua midagi hoopis teistsugust. Maigret' kuju loomine kulgeb pikka, väga loogi-

list rada pidi koos autori küpsemise ja arenemisega.

Alguse sai see aga niiviisi. Kirjanik oli suur rännu- ja reisimees. 1929. aastal ostis ta ühemastilise purjeka, millega asus kohe mööda kanaleid ja jõgesid sõitma. Sama aasta septembris oli tal sunnitud peatus Põhjamere-äärses väikeses Hollandi sadamas Delfzijlis, sest paadikeresse oli tekkinud auk.

Paati parandades toksidid töölised haamritega nii häälepealt politseikomissar Maigret, et see häiris kirjanikku. Ta otsis kanali äärest tühja paraga, asetas ühele kastile kirjutusmasina, teisele istus ise, ja niisugustes pealesunnitud tingimustes sündiski kuulus komissar Maigret. Suur turske mees, ümarapõhjaline kaabu peas, sametkraega paks drapp-

mantel seljas, piip suus. Ja selise algusega sai nelja-viie päeva pärast valmis romaan "Peeter Lätlane" (Pietr-le-Letton) igas olukorras rahulikult piipu popsatava komisar Jules Maigret'ga.

Maigret erineb neist ka oma välimuse ning iseloomu poolest. Ta ei hiilga erakordse mõistuse ega kõrge haridusega, ei valda täiuslikult analüütilist meetodit, ta on, nagu suurem osa tema kangelastestki, tavaline keskmise kultuuritasemega inimene. Ta elab tagasihoidlikus korteris Richard Lenoir'i bulvaril ning

on pigem vanamoeline kui uutele asjadele aldis. Aga tal on uskumatult terav vaist inimestele, võime nende olemust läbi näha, samuti neid mõista. Ta püüab, nagu öeldakse, "teise nahka pugeda".

Georges Simenon suri Lausanne'is 4. oktoobril 1989. aastal. Tema suurest loomingust on vaid väike osa tõlgitud eesti keelde, käesolev sari täidab seda lünka kindlasti.

**Helle Michelsoni
järelsõnast raamatule
"Maigret kohtus"**

KIRJUTAGE LASTELE

Eesti Lastekirjanduse Teabekeskus
kirjastus Tänapäev
ajakiri Täheke

kuulutavad välja

ALGUPÄRASTE LASTEJUTTUDE VÕISTLUSE SARJA "MINU ESIMENE RAAMAT"

Ootame jutte 5–8 aasta vanustele lastele. Jutustuse sobiv pikkus on 2–4 autoripögnat (80 000–160 000 tähemärki koos vahedega). Iga võistlusele toodud käsikiri peab olema kolmes eksemplaris ja varustatud märgusõnaga ning lisatud kinnine ümbrik, milles autori nimi ja kontaktandmed. Käsikirju ei tagastata ega retsenseerita. Võistlustöid oodatakse 2. aprilliks 2004. Žürii annab välja kolm põhiauhinda. Planeeritud auhinnafond on 35 000 krooni.

Käsikirjad palume saata või tuua aadressil:

Eesti Lastekirjanduse Teabekeskus
Liivalaia 30
10118 Tallinn
"Minu esimene raamat"

Lisainfot saab Eesti Lastekirjanduse Teabekeskusest Anne Randelt tel 646 6488, kirjastusest Tänapäev Tiina Tammerilt tel 650 5613 ja ajakirja Täheke peatoimetajalt Ilona Martsonilt ilona.martson@epl.ee

AS Tänapäev
Laki 17
Tallinn 12915

tel 650 5613
faks 650 5614
e-post tnp@tnp.ee
www.tnp.ee

Reklaam,
müük
650 5611

Kirjastuse juht **Tiina Tammer**
Toimetajad **Eneken Helme**,
Mihkel Mõisnik, **Tauno Vahter**
Müügijuht **Leonore Riitsalu**

Kõik ajalehes Tänapäev avaldatud artiklid on autoriõigusega kaitstud teosed ning nende reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul ilma AS Tänapäev nõusolekuta on keelatud.